

İSTANBUL BAROSU
1878

BASIN BÜLTENİ

BASIN AÇIKLAMASI

Sayın Basın Mensupları

İstanbul Barosunun 14.11.1991 tarihli kararı gereğince,yaşananları yerinde görmek amacıyla ESKİŞEHİR'e gittik.

Öncelikle Cumhuriyet Başsavcı vekili ile görüştük.Sayın Savcı,Eskişehir Özel Tip Ceza ve Tutukevinin 3713 sayılı yasanın 16. maddesi emriyle kurulduğunu ve cezaevi içinde yasa ve yönetmelikleri hakim kıldıklarını belirtti.Daha sonra cezaevine gittik ve cezaevi müdürü ile konuştuk.

Eskişehir Özel Tip Ceza ve tutukevi,şehir merkezine 20 km. uzaklıkta bir yere inşa edilmiştir.Sevkler öncesi cezaevinde 12 kişi bulunmakta iken (bu kişiler özel istemleri ile bu cezaevine nakledilmişlerdir)şu anda bu sayı 207 ye çıkmıştır.Bu kişiler,birbirinden tecrit edilmiş hücre tipi tek kişilik odalarda kalmaktadırlar.Her odanın havalandırması ayrıdır.Tutuklu ve hükümlülerin,cezaevinde bulundukları süre içinde birbirleriyle veya cezaevi görevlileriyle konuşabilmeleri mümkün değildir.Yani halen Eskişehir cezaevinde bulunan tutuklu ve hükümlüler ancak avukatlarıyla veya aileleriyle görüştürülmek için hücrelerinden çıkabiliyorlar.Avukatı olmayan,görüş için ailesi gelmeyenler hiçbir şekilde herhangi bir canlıyla temas kuramıyor!

Tutuklu ve hükümlülerin 2x5 metre karelik hücrelerinin içinde klozet lavabo,duş,yatak ve birde masa bulunmaktadır.Odaların kapı altları özel yapılmıştır.Evet tutuklu ve hükümlülerin yemekleri özel bir tabakla kapı altından verilmektedir.

Cezaevinde bulunan kişilerin duruşmaları çevre illerin D.G.M.lerinde yapılmaktadır.Tutukluyu duruşmalarında hazır bulundurmak için,hemen hemen her gün,idarenin yüzlerce KM. uzaklıkta bulunan bir ile araç çıkarması gerekmektedir.

İşte Eskişehir Özel Tip Ceza ve Tutukevinde şu anda tam 207 kişi yıllarca bu şekilde yaşamaya mahkum edilmiş bulunmaktadırlar.

İSTANBUL BAROSU
1878

BASIN BÜLTENİ

Sayın basın mensupları,

Eskişehir Ceza ve Tutukevinde çok kısa bir süre içinde ciddi olaylar olabilir. İnsanlar bu "zindancılık politikası" nedeni ile çıldırabilir. Hiçkimse ile hiçbir irtibatı bulunmayan bir insanın akli melekelerinde ciddi rahatsızlıklar olabilir, intihar olayları görülebilir.

Dr. İsmail Dönmez
Tutuklu ve hükümlüler şu anda açlık grevinde bulunmaktadırlar. Meşhur 1 AĞUSTOS genelgesi nedeni ile seker ve tuz verilmemektedir. Açlık grevleri uzadığında, Eskişehir'den yüzlerce km. mesafede görülen duruşmalara götürülmesi esnasında insanlar ölebilir. AYDIN Cezaevi olayları bir kez daha yaşanabilir. İşte durum böyledir. Bu vahim cezaevi yapısı doğrudan 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasasından kaynaklanmaktadır. Çünkü bu yasanın 16. maddesinde "3713 sayılı yasa gereğince yargılanan tutuklu veya hükümlülerin bir ve üç kişilik odalarda" tutulacakları yazılıdır.

Şimdi 3713 sayılı yasa böyle diyor. Şimdi ne yapılacaktır?

Yapılacak şey ortadadır. Zindancılığı hortlatan bu yasayı ANAYASA MAHKEMESİ derhal gündeme almalıdır. Oysa S.H.P. tarafından, yasanın 16. maddesinin iptali için açılmış olan dava, tam altı aydır ANAYASA MAHKEMESİ'nin raportörünün elinde tutulmaktadır.

1) Bu yasa ANAYASA'nın eşitlik ilkesine aykırıdır, çünkü eşitsizdir.

2) Bu yasa ANAYASA'nın 17/3. maddesine aykırıdır. Çünkü süresiz tecrit işkence ile eşdeğerdir.

3) Bu yasa ÖZAL'ın imzalamakta övünç duyduğunu söylediği "İşkenceye karşı Birleşmiş milletler Sözleşmesinin" 1. maddesine aykırıdır.

Çünkü işkence manevide olabilir ve süresiz tecrit politikasında manevi bir işkencedir.

4) Bu yasa, hemen hemen tüm uygar ülkelerin benimsediği ve uyguladığı "Tutuklulara en azından uygulanması gereken Davranış Standardı Kurallarına" da aykırıdır. Çünkü bu metnin 27. maddesine göre, cezaevi disiplini ancak "düzenli bir toplu yaşam" için sağlanmaya çalışılır. Yine bu kuralların içinde "Genel Hücre hapsi" diye bir düzenleme yoktur. Hücre hapsi belli disiplin suçlarında ve ancak belirli bir süre içinde uygulanabilir. Eğer süresiz hücre hapsi bazı hükümlü ve tutuklulara uygulanırsa bunun adı ancak "İŞKENCE" olabilir. Oysa Eskişehir Özel Tıp Ceza ve Tutuk evinde süresiz hücre hapsi burada bulunan tüm tutuklu ve hükümlülere uygulanmaktadır.

İSTANBUL BAROSU
1878

BASIN BÜLTENİ

Sayın basın mensupları

Tüm bu verilere rağmen bir hukuk profesörü olan Suat Bilge, Eskişehir ceza evinin modern bir cezaevi olduğunu söyleyebilmekte ve bunun aksine düşüncesi olanı ise kışkırtıcı ilan etmektedir. Eski Adalet Bakanı Oltan Sungurlu da bu cezaevini DEMOKLESİN KILICI'na benzetmiştir.

Şunu hemen belirtelimki, bu ülkenin rahatını ve huzurunu bozmak kimsenin haddi değildir.

Demokrasi "Demoklesi"de, onun "Kılıcını" da, "Kılıcının altında bulunanları" da reddeder.

Sayın basın mensupları

- .Konuya duyarlı bulunan tüm kişi ve kurumlara,
- .Özellikle yeni meclise,
- .Tüm siyasi partilere,
- .Yeni hükümeti kuran D.Y.P. ve S.H.P.li milletvekillerine ve
- .Yeni hükümete sesleniyoruz:

Ne zaman çıkacağı bilinmeyen Anayasa Mahkemesi kararı beklenmeden, 3713 sayılı yasanın 16.maddesinin uygulaması derhal durdurulmalıdır. Çünkü hiçbir demokratik hukuk devleti bu tip cezaevlerinin temelleri üzerine kurulamaz.

İSTANBUL BAROSU YÖNETİM KURULU

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

III- TUTUKLU VE HÜKÜMLÜLERİN GÖRÜŞMEDE BİLDİRDİKLERİ

- 1-"Odalar çok soğuk
- 2- Elbiseler ve özel notlar verilmiyor
- 3- Kitap verileceği söylendi ancak verilmiyor, başlanmadı.
- 4- İçeride tutuklu ve hükümlüler kesinlikle görüşemiyor, herhangi bir diyalog'kuramıyor.
- 5- Havalandırma çok küçük, oda güneş ışığı görmüyor.
- 6- Yemekler yetersiz 8.30-16.00 arasında veriliyor. Akşam yemeği çok erken veriliyor.
- 7- Yemekler besinsiz. Kesinlikle protein türü yemekler yok.(et,süt, yumurta)gibi
- 8- Haftada 100.000 TL.para teslim ediliyor.Yetersiz.
- 9- Sevk sırasında ve cezaevinde dayak atıldı. Ağlama, bağırma sesleri duyduk,duyuyoruz". dediler.

İSTANBUL BAROSU YÖNETİM KURULU

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

İSTANBUL BAROSU YÖNETİM KURULU'NUN
19.11.1991 TARİHLİ ESKİŞEHİR CEZAEVİ
İLE İLGİLİ İZLENİM VE TESBİTLERİ

I- SAVCI İLE GÖRÜŞMEDE

- 1- Cezaevinde toplam 207 kişi var, 77 tutuklu 130 hükümlü mevcut
- 2- Tutuklu ve hükümlülerin kaldıkları mekan 5x2,5 m. ebatında içinde banyo,WC, havalandırma mevcut
- 3- Savcı "Hücrelerin bu şekilde oluşu ve oradaki insanların bundan kaynaklanan problemleri bizim sorunumuz değil" diyor.
- 4- Vekaletsiz görüş yaptırmak mümkün değil.
- 5- Eşyalar cezaevi idaresince belirlenen bir komisyon tarafından kontrolden geçtikten sonra tutuklu veya hükümlüye teslim edilir.Komisyon içerisinde hukukçu var mı diye sorulduğunda savcı olmadığını söyledi.
- 6- Boşaltılan diğer cezaevleride Eskişehir Özel Tıp Cezaevi gibi yaptırılacağı söylendi.
- 7- Cezaevinin yapısından dolayı spor yapma olanağı yok.
- 8- Tahsisat geldiğinde her odaya IV verilecek.

II- CEZAEVİ MÜDÜRÜ İLE GÖRÜŞMEDE

- 1- Avukatlar vekaletsiz görüşemez.
- 2- Avukat görüşü 15 dk. ile sınırlı
- 3- Sevk işlemi muhtelif cezaevlerinden getirilmek üzere bir gecede gerçekleştirilmiş.
- 4- Müdür "kapasite ve yeterlik konusunda önceden kendilerinden hiç görüş alınmadığını" söylüyor.
- 5- Müdüre sevk olanlarda darp izlerinin nedeni sorulduğunda "sevk sırasında içeri girmekte direnenleri jandarma zorlamış olabilir, hatta bir iki vurmuş olabilir" şeklinde yanıt verdiği.
- 6- Cezaevinin personel kadrosu 300 kişi, ancak mevcut kadro 106 kişi bu durum hizmeti büyük ölçüde aksatıyor. Örneğin, bir aşçı olup tüm yemeği bu kişi yaptığı için üç öğün yemeği tutuklulara ancak 8.30-16.00 saatleri arasında vermek zorunda kalıyorlar.
- 7- Personel 15 saat çalıştırılıyor. Mesai de verilmediği için daha fazla çalıştırılamıyor.
- 8- Bakanlık bir kişiye 4800.-TL tutarında tahsisat ayırmış. Bu nedenle yemekler yetersiz deniyor. Daha fazlasını veremedikleri ifade edildi.
- 9- Eşyalar halen tasnif edilemediğinden bu nedenle sahiplerine teslim edilemediği söylendi.
- 10- Cezaevinde doktor yetersiz, hatta psikolog verilmesi gerekir. Henüz gönderilmemiş.
- 11- 103 kişi açlık grevinde direncin kırılması ve caydırıcılık etkisi nedeniyle şeker, su, tuz vermiyoruz denildi.
- 12- Şu ana kadar açlık grevi nedeniyle hastaneye bir kişi kaldırılmış ve serum verilmiş.